867/11

Den 14. juni 2011 blev i sag nr. 78.868:

xxxxxx xxxxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxxx x
xxxx xxxx

mod

Pensionskassen for Socialrådgivere og Socialpædagoger
v/PKA
Tuborg Boulevard 3
2900 Hellerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede har en arbejdsmarkedspensionsordning i Pensionskassen for Socialrådgivere og Socialpædagoger v/PKA. Hun klager over størrelsen af den udbetalte førtidspension.

Selskabet henviser til, at klageren alene er berettiget til førtidspension med reduceret dækning, idet hendes erhvervsevne på optagelsestidspunktet var nedsat med 2/3 af den fulde erhvervsevne, og at hun som følge heraf modtog offentlige ydelser.

Klageren blev den 4/9 1986 tilkendt mellemste førtidspension fra det offentlige og fik fra den 6/12 1995 udbetalt invaliditetsydelse.

Det fremgår af sagen, at klageren blev optaget i selskabet den 1/3 1998. I den forbindelse sendte selskabet et velkomstbrev til hende. Heraf fremgår bl.a.:

"***Velkommen i Pensionskassen for Socialrådgivere og Socialpædagoger***
…
Du bedes kontakte os snarest, hvis:
…
- du modtager en ydelse fra det offentlige, fordi din erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3. Din pensionsdækning omfatter kun ydelser ved alder og dødsfald, men du kan eventuelt blive omfattet af helbredsbetingede ydelser efter særlige regler."

Selskabet har i brev af 3/9 2010 til nævnet redegjort for sagen og stillingtagen hertil. Af brevet fremgår bl.a.:

"22. april 2010 kontakter klager PKA og får oplyst de dækninger i relation til invaliditet, der står registreret på klagers ordning i hendes pensionskasse. Klager får oplyst, at hun har ret til en invalidesum på ca. 140.000 kr. og en årlig førtidspension på ca. 51.000 kr. Da klager jf. ovenfor ikke på optagelsestidspunktet eller senere har oplyst, at hun havde en erhvervsevnenedsættelse, står klager registreret med 'fuld' dækning ved invaliditet. Det er på denne baggrund, at klager nu får oplyst sine dækninger ved invaliditet.

I brev af 11. juni 2010, der er modtaget i PKA 14. juni 2010, skriver klager til PKA (bilag …), at hun er opsagt fra sit job med virkning fra 30. november 2010 og spørger, om det har betydning for hende i relation til udbetaling af førtidspension fra pensionskassen. Af brevet fremgår det, at klager overgår til førtidspension efter gammel lovgivning (før 2003), idet hun tidligere har været førtidspensionist og ved genoptagelse af erhvervsarbejde har modtaget invaliditetsydelse og fra marts 2007 har været ansat i fleksjob og fortsat modtaget invaliditetsydelse.

I brev af 18. juni 2010 fra PKA til klager (bilag …) oplyses det, at 'Bliver du tilkendt invalidepension fra PKA, vil du være berettiget til følgende...' Igen oplyses de dækninger, som klager ville have haft, hvis hun havde haft en ordning med (og dækninger ved) fuld erhvervsevne. Dækningerne oplyses at være årlig invalidepension på 51.478 kr. før skat og en invalidesum på 142.000 kr. skattefrit. Brevet vedlægges en ansøgning om førtidspension.

5. juli 2010 modtager PKA ansøgningsskema af 30. juni 2010 fra klager. Af dette fremgår det, at klager 4. september 1986 blev bevilget førtidspension fra kommunen samt at klager har været i fleksjob fra 1. marts 2007 og fratræder dette fleksjob 30. november 2010 (bilag …). Klager har vedlagt dokumentation herfor (bilag …).

20. juli 2010 kontakter PKA klager og oplyser, at hun skal have en ordning med begrænset dækning grundet hendes erhvervsevnenedsættelse på optagelsestidspunktet. Klager er utilfreds hermed og oplyser, at hun, forinden sin ansøgning om førtidspension i brev af 11. juni 2010 (bilag …) havde kontaktet PKA og fået oplyst sin dækning ved invaliditet og at denne var blevet oplyst som en ordning med fuld dækning. Klager henviser til, at hun i dette brev oplyste, at hun var tilkendt offentlig førtidspension efter gammel lovgivning (før 2003) og at hun modtager invaliditetsydelse.

I brev af 5. august 2010 fra PKA til klager (bilag …) skriver PKA til klager, at hendes ansøgning om førtidspension er behandlet og at hun er bevilget førtidspension med virkning fra 1. december 2010, hvor hun har lønophør. Af brevet fremgår det, at klagers pensionsdækning er blevet ændret til en ordning med begrænset dækning, hvilket betyder, at summen ved invaliditet bortfalder og at førtidspensionen nedsættes væsentligt. Dette som følge af klagers manglende oplysninger om hendes erhvervsevnenedsættelse på optagelsestidspunktet i 1998. Brevet redegør for behandlingen af klagers sag, herunder baggrunden for ændringen af dækningen på klagers pensionsordning samt hvorfor det er opfattelsen, at brevet af 18. juni 2010, hvor beløbene på invalidesum og førtidspension nævnes, alene er at anse som en bekræftelse og ikke et bindende tilsagn.

Som følge af klagers manglende oplysning om hendes reducerede erhvervsevne på optagelsestidspunktet, har klager fået årlige Pensionsoversigter, der viser invaliditetsydelser ved et medlemskab uden erhvervsevnenedsættelse.

Klager indbringer herefter sagen for Ankenævnet for Forsikring.

Begrundelse
Af pensionsvilkårene (bilag …) § 1, stk. 1 fremgår det, at 'Som medlemmer af pensionskassen optages socialrådgivere og socialpædagoger... der er berettiget og forpligtet til medlemskab af pensionskassen i henhold til kollektiv overenskomst…

Af § 1, stk. 7. fremgår det, at 'Et medlem, der på optagelsestidspunktet modtager pension fra det offentlige, fordi medlemmets erhvervsevne af det offentlige er skønnet nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne, er berettiget til alders- og dødsfaldsbetingede ydelser fra pensionskassen'.

Når et medlem optages i pensionskassen sker det uden at medlemmet skal afgive helbredsoplysninger. Pensionskassen har ikke kendskab til medlemmets forhold herunder, om et nyt medlem eksempelvis har en erhvervsevnenedsættelse, der har indflydelse på, hvilken dækning pensionskassen kan tilbyde medlemmet. Det er derfor afgørende, at pensionskassen bliver informeret af medlemmet i de ganske få situationer, hvor medlemmets faktiske erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3 på tidspunktet for optagelsen.

I forbindelse med klagers optagelse var der alene det helbredskrav, at en erhvervsevnenedsættelse med mere end 2/3 af den fulde erhvervsevne ville medføre, at pensionskassen ikke havde mulighed for at tilbyde klager en pensionsordning med fuld dækning ved evt. invaliditet. Dette 'lempelige' helbredskrav forudsatte, at pensionskassen fik besked om tilfælde, hvor et nyoptaget medlem havde en nedsættelse af erhvervsevnen med mindst 2/3. Pligten til at give denne besked påhviler medlemmerne selv. Hvis pensionskassen skulle dække tilkendelsen af førtidspension i en situation, hvor et medlem ved optagelsen havde en erhvervsevnenedsættelse på mere end 2/3 af den fulde erhvervsevne, så ville det svare til, at pensionskassen tilbød et medlem at tegne en forsikring mod en begivenhed, der allerede på tidspunktet for tegningen var indtrådt. For pensionskassens øvrige medlemmer vil det kunne betegnes som spekulation mod fællesskabet, hvis pensionskassen skal afholde en forsikringsdækning, der ikke har været indregnet i de forsikringsmæssige hensættelser og som der således ikke har været mulighed for at tage højde for, hvilket er i strid med principperne for forsikring.

Klager fik ved sin optagelse i marts 1998 et brev (bilag …). Af brevet fremgik det, at klager skulle kontakte PKA snarest, hvis hun modtog en ydelse fra det offentlige, fordi hendes erhvervsevne var nedsat med mindst 2/3. Som allerede nævnt kontaktede klager ikke pensionskassen og oplyste, at hun var tilkendt mellemste førtidspension i 1986, og at hun ved optagelsen i pensionskassen modtog invaliditetsydelse, der er en ydelse, der blev givet til personer, der var i arbejde, på trods af at de havde en erhvervsevnenedsættelse på 2/3. Denne manglende oplysning gjorde, at klager i pensionskassen blev registreret med en pensionsordning med 'fuld' dækning, altså dækning både ved alder, død og evt. invaliditet.

Hvis klager, som anmodet om i optagelsesbrevet, på optagelsestidspunktet havde informeret pensionskassen om at hun var tilkendt mellemste førtidspension, og modtog invaliditetsydelse, så ville hun alene kunne være tilbudt en pensionsordning, der indeholdt dækning for alders- og dødsfaldsbetingede ydelser, men inden dækning ved invaliditet.

For god ordens skyld gøres der opmærksom på, at klagers sag er behandlet efter de regler, der blev indført efter klagers optagelse i pensionskassen, hvor personer med en erhvervsevnenedsættelse på 2/3 omfattes af en pensionsordning med begrænset dækning, herunder også en begrænset dækning mod invaliditet, selv om klager i henhold til pensionsvilkårene (bilag …) slet ikke var omfattet af dækning ved invaliditet.

Når et medlem søger om helbredsbetingede ydelser i pensionskassen sker det efter ansøgning. Det er et krav i pensionsvilkårene, at ydelserne alene gives 'efter ansøgning' jf. § 14, stk. 1 i pensionsvilkårene (bilag …). Dette er et krav, da pensionskassen er nødt til at sikre, at samtlige oplysninger til brug for behandlingen af medlemmets sag er til stede. Man kan sige, at når medlemmet har informeret pensionskassen om forhold af betydning for ansøgningen, så er det pensionskassen der skal sørge for at alle nødvendige og relevante oplysninger til brug for belysning af sagen er til stede. Først når denne indsamling af oplysninger har fundet sted og pensionskassen har foretaget sin vurdering, kan der siges at være truffet en afgørelse, der binder pensionskassen. Da pensionskassen først i forbindelse med sagsbehandlingen af ansøgningen om førtidspension har haft mulighed for at indhente de nødvendige og relevante oplysninger i sagen, er det derfor også fra ansøgningstidspunktet, pensionskassen der bærer risikoen for, at et tilsagn er korrekt, og medlemmet derfor kan støtte ret på tilsagnet.

I klagers brev af 11. juni 2010 (bilag …) oplyser klager alene, at hun er tilkendt førtidspension jf. gamle regler fra før 2003. Da klager er optaget i pensionskassen med virkning fra 1. marts 1998 er det på dette tidspunkt ikke muligt for pensionskassen endeligt at vurdere, om dette har betydning for klagers mulighed for at få førtidspension fra pensionskassen, hvorfor klager også får et ansøgningsskema med ordene. 'Bliver du tilkendt...' (bilag …). Først med klagers indsendelse af dokumenter, der modtages i PKA 5. juli 2010, bliver det muligt at vurdere sagen endeligt.

Det er derfor PKAs opfattelse, at pensionskassen først med sit brev af 5. august 2010 (bilag …) har truffet en afgørelse, der har karakter af et bindende tilsagn.

Det forhold, at klager forinden har fået oplyst invalidedækninger, samt størrelsen på disse ændrer efter PKA's opfattelse ikke på dette forhold. De oplysninger om invalidedækning som klager inden sin ansøgning har fået oplyst skyldes, at klager ikke har informeret pensionskassen om sin nedsatte erhvervsevne på optagelsestidspunktet, sådan som hun blev anmodet om.

Da PKA den 18. juni 2010 oplyser klager om hendes dækninger, skriver vi 'Bliver du tilkendt invalidepension... vil du være berettiget til følgende...' (bilag …), hvilket underbygger, at pensionskassen for at vurdere om et medlem har krav på førtidspension, er nødt til at foretage en mere detaljeret undersøgelse af klagers erhvervsevne/få dokumentation herfor, herunder sikre, at klager også faktisk opfyldte betingelserne for at blive tilbudt en ordning med dækning også ved invaliditet på optagelsestidspunktet, hvilket først endeligt kan vurderes ved modtagelsen af dokumentation for klagers erhvervsevne.

Da klager ikke gav pensionskassen denne dokumentation på optagelsestidspunktet, har pensionskassen ikke på et tidligere tidspunkt kunnet foretage den endelige og korrekte vurdering af klagers ordning. Det er således PKAs opfattelse, at det er klager selv, der må bære risikoen for, at oplysningerne om invaliditetsdækningen i brevet af 18. juni 2010 og i de årlige pensionsoversigter var forkerte, og at de oplysninger, som klager har fået om invaliditetsdækningen indtil tidspunktet for sin ansøgning om førtidspension, alene kan betragtes som værende foreløbige.

Konklusion
På denne baggrund er det PKAs opfattelse, at klager ikke opfylder betingelserne for at have en ordning i pensionskassen med dækning ved invaliditet. Henset til at klagers sag faktisk er behandlet som om klager havde en ordning i pensionskassen med begrænset dækning ved invaliditet, skal PKA derfor fastholde, at klager ikke er berettiget til førtidspension, som om

hun havde haft en ordning med fuld dækning ved invaliditet og at klager ikke har ret til udbetaling af gruppeforsikringens sum ved førtidspension. PKA skal derfor fastholde sin afgørelse om, at klager alene har krav på en førtidspension med reduceret dækning."

Klageren har i klageskemaet af 8/8 2010 nedlagt påstand om, at selskabet skal udbetale en årlig invalidepension på 51.478 kr. og en invalidesum på 142.000 kr. i henhold selskabets brev af 18/6 2010.

Af klagerens brev af 13/9 2010 til nævnet fremgår følgende:

"Som svar på brev af 8. september 2010 meddeler jeg hermed at jeg fortsat er uenig med PKA, idet jeg allerede inden førtidspensioneringen første gang var optaget som medlem i PKA og at jeg ved optagelse og genoptagelse af erhvervsarbejde igen fra 1998 indbetalte fuldt dækningsbidrag , arbejdede på fuld tid og således var i god tro.

Det har ikke været muligt for mig at opnå aktindsigt i min pensionssag men det er blevet mig oplyst telefonisk, at der ikke føres journal for alle mine telefoniske henvendelser og at der ikke findes oplysninger fra min tidligere periode fra før tilkendelse af førtidspension efter § 14, stk. 2 nr.1 - hvilket jeg er uforstående overfor.

Jeg er således pt ikke bekendt med ordlyden i bilag nr. … (Kopi af optagelsesbrev fra PKA til medlemmer i pensionskassen)."

Hertil har selskabet i brev af 4/10 2010 til nævnet bl.a. anført:

"I relation til klagers oplysning om, at hun allerede inden sin førtidspensionering første gang var optaget som medlem i PKA, skal PKA oplyse, at pensionskassen ikke har oplysninger om, at klager skulle have haft et medlemskab i pensionskassen forud for sin optagelse 1. marts 1998.

På baggrund af klagers oplysninger har PKA kontaktet klager for at undersøge de faktiske forhold nærmere. Klager oplyser, at hun var ansat fuldtid som plejer i psykiatrien på … Sygehjem fra 1971 og frem til 1985, hvor hun første gang fik tilkendt offentlig førtidspension. Klager mener, at hun var organiseret sammen med sygehjælperne, men er ikke sikker. Klager har ingen papirer for denne periode, der kan understøtte, hvor klager evt. har haft en pensionsordning.

Af klagers oplysninger om sin stilling fremgår det, at klager, som led i sin ansættelse frem til 1985, har været organiseret i en faggruppe, der har haft pensionsordning i en anden pensionskasse end klagers nuværende pensionskasse. Dette understøttes af, at PKA ikke har registreret oplysninger om klager.

Da klager således ikke kan hjælpe med at skaffe dokumentation for, at hun på et tidligere tidspunkt skulle have haft en pensionsordning i pensionskassen, at den faggruppe, som klager qua sin stilling formentlig har haft pensionsordning i, er en anden end den, pensionskassen repræsenterer, og at PKA ikke ligger inde med oplysninger om klager på et tidligere tidspunkt end marts 1998, er det samlet set PKAs opfattelse, at klager ikke før marts 1998 har haft en pensionsordning i pensionskassen.

I relation til klagers ønske om at se akter i sin sag, så har medlemmerne i pensionskassen adgang til at se akter i egne sager, ligesom disse akter også er tilgængelige via medlemmets password-beskyttede side via internettet.

Konkret i denne sag var det PKA's oplevelse, at klager oplyste, at hun ville benytte sin password-beskyttede hjemmeside i anden sammenhæng, hvorfor medarbejderen oplyste, at klager havde mulighed for selv at se sine akter via internettet. Det var på intet tidspunkt oplevelsen, at klager bad om at få tilsendt konkrete akter i sin sag. PKA skal beklage, hvis situationen er fejlfortolket.

På baggrund af ovennævnte skal PKA derfor fastholde sin afgørelse om, at klager alene har krav på en førtidspension med reduceret dækning."

Af pensionsvilkårenes § 1, som er identiske med dem, som fandt anvendelse, da klageren blev optaget i selskabet, fremgår:

"*Stk. 7.* Et medlem, der på optagelsestidspunktet modtager pension fra det offentlige, fordi medlemmets erhvervsevne af det offentlige er skønnet nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne, er berettiget til alders- og dødsfaldsbetingede ydelser fra pensionskassen.

Stk. 8. Medlemmet, der er omfattet af reglerne i stk. 7, kan afgive en helbredsattest. Hvis aktuaren, efter en vurdering af helbredsforholdene, skønner, at pensionskassen vil bære invaliderisikoen, kan medlemmet få ret til helbredsbetingede ydelser fra pensionskassen. Retten til disse ydelser følger pensionskassens regler, men omfatter alene invaliditet, der indtræder som følge af et ulykkestilfælde eller en sygdom, som ikke har årsagssammenhæng med den invaliditet, som jf. stk. 7, var konstateret på optagelsestidspunktet."

Nævnet udtaler:

Da klager blev optaget i selskabet, modtog hun ikke pension fra det offentlige, idet hun modtog invaliditetsydelse. Hun er derfor ikke omfattet af pensionsvilkårenes § 1, stk. 7. Selskabet er derfor ikke berettiget til at afslå dækning med denne begrundelse. Selskabet skal derfor viderebehandle klagerens sag på dette grundlag. Nævnet har ikke på det foreliggende tilstrækkelige oplysninger til at kunne bedømme konsekvensen heraf.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Pensionskassen for Socialrådgivere og Socialpædagoger v/PKA, skal anerkende, at det ikke er berettiget til at påberåbe sig pensionsvilkårenes § 1, stk. 7, i forhold til klager.

Marianne Højgaard Pedersen
formand